02/10/2022

Διεθνής Ημέρα Μη Βίας – Η απόλυτη μη βία της Ορθοδόξου πίστεως

/ Επικαιρότητα

«Αγαπάτε τους εχθρούς υμών (…) όπως γένησθε υιοί του πατρός υμών του εν ουρανοίς, ότι τον ήλιον αυτού ανατέλλει επί πονηρούς και αγαθούς και βρέχει επί δικαίους και αδίκους» (Ματθ.5, 44).

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η Διεθνής Ημέρα Μη Βίας τιμάται κάθε χρόνο στις 2 Οκτωβρίου και καθιερώθηκε στις 15 Ιουνίου 2007 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

Σύμφωνα με το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης η Διεθνής Ημέρα είναι μια ευκαιρία «*να διαδοθεί το μήνυμα της μη βίας, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού*». Το ψήφισμα επιβεβαιώνει “την

καθολική σημασία της αρχής της μη βίας” και την επιθυμία “να εξασφαλιστεί μια κουλτούρα ειρήνης, ανεκτικότητας, κατανόησης και μη βίας”.

Ορισμός της μη βίας

Η αρχή της μη βίας — επίσης γνωστή ως μη βίαιη αντίσταση — απορρίπτει τη χρήση σωματικής βίας για την επίτευξη κοινωνικής ή πολιτικής αλλαγής. Συχνά περιγράφεται ως «***η πολιτική των απλών ανθρώπων***».

Ο καθηγητής **Τζιν Σαρπ** , κορυφαίος μελετητής για τη μη βίαιη αντίσταση, χρησιμοποιεί τον ακόλουθο ορισμό στη δημοσίευσή του, **The Politics of Nonviolent Action:**

«*Η μη βίαιη δράση είναι μια τεχνική με την οποία οι άνθρωποι που απορρίπτουν την παθητικότητα και την υποταγή, και που βλέπουν τον αγώνα ως ουσιαστικό, μπορούν να διεξάγουν τη σύγκρουσή τους χωρίς βία. Η μη βίαιη δράση δεν είναι μια προσπάθεια να αποφευχθεί ή να αγνοηθεί η σύγκρουση. Είναι μια απάντηση στο πρόβλημα του πώς να ενεργεί αποτελεσματικά στην πολιτική, ειδικά πώς να ασκεί αποτελεσματικά τις εξουσίες*».

Η Ορθοδοξία

Η **Ορθόδοξη Εκκλησία** ήταν και παραμένει οπαδός της μη βίας σ’ οποιαδήποτε μορφή και για οποιουσδήποτε λόγους. Και ο Χριστιανός, που ακολουθεί συνειδητά το δρόμο του Χριστού δεν είναι δυνατό να συμφωνεί με καμιά μορφή βίας.
Όπως γράφει ο **Βασίλειος Στογιάννος**, Καθηγητής Ιστορίας των χρόνων & της Ερμηνείας της **Καινής Διαθήκης Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.** : «*Ο χριστιανός δεν βλέπει γύρω του φίλους και εχθρούς, αλλά αδελφούς του Χριστού, άξιους της αγάπης του και της προσευχής του.*

Βλέπει περισσότερο από τον καθένα την αδικία, την καταπίεση, την απάνθρωπη ποιότητα της ζωής. Μόνο που δεν σταματά στην επιφάνεια, αλλά προχωρεί στο βάθος της ψυχής για να βρει τα αίτια και τον τρόπο αλλαγής. Γι’ αυτό αντιτίθεται σε κάθε μορφή βίας, που μεταβάλλει τον άνθρωπο σε μέσο, που αδιαφορεί για την ψυχή του, που τον δηλητηριάζει με το μίσος και τη διχόνοια. Σκοπός του χριστιανισμού άλλωστε δεν είναι να αλλάξει το περίβλημα, αλλά το βάθος του κόσμου με την προοδευτική προσαρμογή του στον κόσμο του Χριστού.

Συμπερασματικά λοιπόν θα λέγαμε πως ο χριστιανισμός αντιτίθεται όχι μόνο στο έγκλημα και την τρομοκρατία, αλλά σε κάθε μορφή βίας, από σεβασμό και αγάπη στον άνθρωπο».

Και προσθέτει: «*η στάση του χριστιανού είναι η στάση του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Αγωνίστηκε όσο λίγοι για τη δικαιοσύνη και τη μεταβολή των συνθηκών της ζωής. Αλλά όχι μόνο δεν άσκησε βία, αλλ' αντίθετα εξορίστηκε, διώχτηκε και τελικά πέθανε μέσα στις κακουχίες της τελευταίας του εξορίας. Αυτή του η έμμονη στη μη βία όχι μόνο δεν αποδυνάμωσε, αλλά μεγάλωσε την αποτελεσματικότητα των αγώνων του. Όσοι καίονται πραγματικά για μιαν αλλαγή, μπορούν ν' ακολουθήσουν τ' αχνάρια του, βέβαιοι για την τελική νίκη. Αρκεί να έχουν το ψυχικό σθένος και την απέραντη αγάπη του...*»

«*Ουκ εννοείς ότι ύβρις εστίν εις τον Θεόν, το αιτείν κατά των εχθρών τον Θεόν; [...] Ταύτα γαρ ποιών εις βάραθρον την οικείαν ωθείς σωτηρίαν*», έλεγε ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος.

Μάλιστα συνήθιζε να διακηρύττει ότι , «*είμαστε υποχρεωμένοι να επιτύχου-με τη σωτηρία των ανθρώπων με τον λόγο, την πραότητα και την προτροπή*».

«Η πολεμική μας δεν κάνει τους ζωντανούς νεκρούς, αλλά μάλλον κάνει τους νεκρούς να ζήσουν, γιατί ασκείται με πνεύμα πραότητας και ταπεινοφροσύνης. Καταδιώκω με λόγια, όχι με έργα. Καταδιώκω την αίρεση, όχι τους αιρετικούς. Είναι δικό μου γνώρισμα το να καταδιώκομαι μάλλον, παρά να καταδιώκω. Έτσι ο Χριστός ήταν νικητής ως εσταυρωμένος και όχι ως σταυρωτής». Η δύναμη του Χριστιανισμού βρισκόταν, γι' αυτόν, στην ταπείνωση και στην ανεκτικότητα, όχι στη δύναμη. Έπρεπε κανείς να είναι αυστηρός με τον εαυτό του και επιεικής προς τους άλλους.

«*Το γαρ βία γινόμενον ου καλόν ουδέ αρετή*», υπογράμμιζε ο **Ιωάννης ο Δαμασκηνός**.

Πηγή κεντρικής φωτογραφίας: pemptousia